

elan

onderwijsgroep

Protocol *Ongewenst gedrag*

Inclusief schorsen en verwijderen

◀ passie voor
elk talent ▶

Inhoud

Voorwoord.....	3
Hoofdstuk 1	5
Gedrag op school.....	5
Preventie	5
Grensoverschrijdend gedrag.....	5
Gedragsprotocol OBS 't Fonnemint.....	6
Stappenplan bij ongewenst en grensoverschrijdend gedrag.....	9
Hoofdstuk 2	10
Externe time-out, schorsing en verwijdering.....	10
Wet Primair onderwijs (WPO)	10
Externe time-out.....	11
Schorsing	11
Verwijdering	12
Bijlage 1	16
Voorbeeldbrief schorsing (voor de directie van de school)	16
Bijlage 2	17
Voorbeeldbrief voornemen tot verwijderen (voor de bestuurder)	17
Bijlage 3	19
Voorbeeldbrief verwijderen (voor de bestuurder)	19
Bijlage 4	20
Bronnen	20
Bijlage 5	21
Gedragsprotocol, lesmateriaal.....	21

Voorwoord

Scholen garanderen een zo'n veilig mogelijke leefomgeving. In een veilige leefomgeving wordt grensoverschrijdend gedrag niet getolereerd.

In het veiligheidsplan van OBS 't Fonnemint staat beschreven welke *preventieve* maatregelen de school neemt om deze veilige omgeving te garanderen. Daarin wordt ook verwezen naar het anti-Pestprotocol.

Daarnaast zijn er in het veiligheidsplan van Elan Onderwijsgroep bijlagen te vinden van afspraken die zijn vastgesteld in een aantal protocollen.

Dit protocol beschrijft op welke wijze OBS 't Fonnemint en Elan Onderwijsgroep omgaan met grensoverschrijdend gedrag. Het vervangt het protocol *Omgaan met elkaar*.

Onderhavig document harmoniseert de werkwijze op de scholen met die van Elan Onderwijsgroep. Het is onderdeel van het veiligheidsplan van Elan Onderwijsgroep.

Versie: sept. 2024

Inleiding

Leerlingen doen op school niet alleen kennis en vaardigheden op, het is ook de plek waar zij leeftijdsgenoten ontmoeten, kennis maken met de samenleving, met normen en waarden en omgangsvormen. Daar hoort bij dat zij leren, oefenen en soms ook grenzen overschrijden. Didactiek en pedagogiek begeleiden dit leer- en ontwikkelproces. In een veilig schoolklimaat zijn er grenzen en regels, worden leerlingen aangemoedigd positief gedrag te laten zien en wordt er adequaat opgetreden tegen grensoverschrijdend gedrag.

In dit protocol gaan we in op het werken met een gedragsprotocol met als doelstelling dat leerlingen leren verschillende soorten gedrag te onderscheiden en gedrag leren reguleren.

In hoofdstuk 1 is het gedragsprotocol van OBS 't Fonnemint opgenomen. Op andere scholen van de onderwijsgroep kan dit op onderdelen verschillen.

In hoofdstuk 2 gaan we in op de verschillende ordemaatregelen die het bestuur neemt bij ernstig grensoverschrijdend gedrag. Dit is voor alle scholen hetzelfde.

In de schoolgids en op de website van de school is informatie over het gedragsprotocol van de school en de ordemaatregelen van het bestuur goed vindbaar voor ouders, verzorgers en derden.

Hoofdstuk 1

Gedrag op school

Preventie

Een goed pedagogisch klimaat is een belangrijke voorwaarde voor het goed functioneren van leerlingen en leerkrachten op de school. Om goed onderwijs te kunnen bieden is het belangrijk dat leerkrachten, ouders en leerlingen respect voor elkaar hebben, open en eerlijk met elkaar communiceren en vertrouwen in elkaar hebben.

Op onze scholen hanteren we duidelijke gedragsregels die de basis vormen voor een goed en veilig pedagogisch klimaat. Deze regels zijn zichtbaar in de school. Scholen gebruiken diverse methoden voor het aanleren van sociale vaardigheden. Daarnaast wordt er op de scholen structureel gewerkt aan de ontwikkeling van waarden, normen en burgerschap. Op OBS 't Fonnemint gebruiken we daarvoor de methode Kwink.

Dit zijn de Kwink-regels:

*Ik weet wie ik ben
Ik weet wat ik doe
Ik zie anderen
Ik ga goed met anderen om
Ik kies voor een leuke en veilige groep*

Dat betekent bijvoorbeeld:

- Wees aardig voor elkaar
- Geef eens een complimentje
- Iedereen hoort erbij; we zijn een team
- Iedereen is anders: respecteer elkaar
- Iets lenen? Eerst vragen
- Kom op tijd
- In de school loop je rustig
- Stop! = Hou op!

Grensoverschrijdend gedrag

Scholen stellen grenzen aan het gedrag van de leerlingen wanneer zij zich niet aan de school- en groepsregels houden. Grensoverschrijdend gedrag is soms een reactie op een actie van een medeleerling of leerkracht. Grensoverschrijdend gedrag kan (ook dan) niet worden geaccepteerd.

Wanneer een leerling de gedragsregels overtreedt die binnen de school gelden, dan wordt hier op gereageerd met een opvoedkundige maatregel. Grensoverschrijdend gedrag wordt niet getolereerd.

Opvoedkundige maatregelen zijn pedagogische handelingen die beogen sociaal gewenst gedrag te bevorderen en leerlingen te vormen.

Scholen schakelen bij **herhaaldelijk ongewenst** of **extreem grensoverschrijdend** gedrag van een leerling de ambulant begeleider gedrag van Elan Onderwijsgroep in voor overleg. De ambulant begeleider gedrag ondersteunt de school bij het werken met het gedragsprotocol. Door te werken met een gedragsprotocol leren leerlingen verschillende soorten gedrag te onderscheiden. De leerkracht stimuleert en belooft het gewenste gedrag en geeft bij storend en ongewenst gedrag aanwijzingen en schakeltijd. Het doel hiervan is dat leerlingen hun gedrag beter leren reguleren en dat grensoverschrijdend gedrag zoveel mogelijk wordt voorkomen of tijdig wordt bijgesteld naar gewenst gedrag.

Gedragsprotocol OBS 't Fonnemint

Op onze school bespreken de leerkrachten aan het begin van het jaar in ieder groep de school- en groepsregels. We benoemen deze met drie kleuren: groen, oranje en rood. Positief, gewenst gedrag wordt "**groen** gedrag" genoemd. Dit staat op een groen vel dat in het lokaal hangt. De leerkracht stimuleert dit gedrag, bijvoorbeeld door te complimenteren. **Oranje** gedrag is ongewenst gedrag, dat meestal gecorrigeerd moet worden door de leerkracht. Een voorbeeld is: opnieuw praten wanneer het blokje op rood staat, terwijl de leerkracht al een waarschuwing heeft gekregen (schakeltijd). De leerling krijgt vervolgens een time-out en zit vijf tot tien minuten op een andere plek. Na de time-out kan het groen gedrag worden. Herhaalt het oranje gedrag zich, dan kan de leerling nog een time-out krijgen. De tweede time-out varieert in tijdsduur en loopt op naarmate de kinderen ouder worden.

Oranje gedrag kan rood gedrag worden en onveilige fysieke of sociaal-emotionele situaties veroorzaken. Rood gedrag kan ook ontstaan zonder dat er eerst oranje gedrag is. We hebben het dan over grensoverschrijdend gedrag als schelden, gooien, slaan of schoppen. Voor **rood** gedrag of herhaaldelijk oranje gedrag krijgt een leerling ook een time-out. Hij of zij staat dan voor een bepaalde periode onder toezicht van de intern-begeleider of de directeur.

Kinderen in de bovenbouw vullen een nadenkkaart in. Herhaaldelijk oranje gedrag en rood gedrag wordt gecommuniceerd met het thuisfront.

Rood gedrag kan zo'n impact hebben op de medeleerlingen of de leerkracht dat de leerling niet op school kan blijven. De intern-begeleider of de directeur belt dan de ouder(s) of verzorger(s). De volgende werkdag vindt er 's ochtends een herstelgesprek plaats op school met het kind, de ouder(s)/ verzorger(s) en school.

Hieronder wordt het gedrag nogmaals weergegeven in een schema:

Groen gedrag	De leerling laat gewenst gedrag zien. Dit gedrag stimuleren en belonen we.
Oranje gedrag	De leerling laat boos en geëmotioneerd gedrag zien. Hij/zij doet niet wat de leerkracht zegt, (ver)stoort de rust. De leerkracht benoemt dit gedrag als oranje en vertelt wat het gewenste gedrag (groene gedrag) is. Oranje gedrag kan je ombuigen naar groen gedrag , maar ook kan ook doorgaan en rood gedrag worden.
Rood gedrag	De leerling laat grensoverschrijdend gedrag zien (schelden, spugen, gillen, gooien, slaan, schoppen, anderen pijn doen). Dit gedrag tolereren we niet en hierop handelt de leerkracht direct.

Voorbeelden die bij dergelijk gedrag passen zijn:

Groen	Oranje	Rood
Lief en aardig zijn Samen spelen Elkaar helpen Luisteren naar elkaar en leerkracht Stil zijn op het afgesproken teken Complimenten geven Stil zijn als iemand praat Goed werken Goed meedoen Aan de afspraak houden	Ongevraagd van je plek gaan Door iemand heen praten Je werk niet maken Niet doen wat de leerkracht vraagt Klikken Brutaal zijn Hardop (luid=storend) praten tijdens zelfstandig werken Ongevraagd aan elkaars spullen komen	Fysiek geweld zoals slaan, spugen schoppen, iemand op een andere manier bezeren. Iets opzettelijk vernielen of met spullen gooien Verbaal geweld zoals schelden, vloeken, schreeuwen/gillen Weglopen van school Pesten Leerkracht uitschelden Oranje gedrag wat niet stopt!

Per groep wordt afgesproken wat er bij welke categorie hoort.

Vertoont een leerling oranje gedrag en krijg hij of zij een time-out? Dan gaat de leerling naar een vaste plek in een andere groep. De leerkracht benoemt kort waarom de leerling daar moet zitten: om na te denken of tot rust te komen na het voorval dat tot een time-out heeft geleid. Kleuters krijgen een time-out in hun eigen groep en soms in het directie-IB kantoor.

Een time-out is geen doel maar een middel. De time-out kan ook gegeven worden om de rust in de groep te herstellen.

Na de time-out bespreken leerkracht en leerling of de leerling weer rustig mee kan doen in termen van gewenst gedrag. Lukt dit niet, dan kan de time-out worden verlengd.

Een leerling kan op één dag maximaal drie time-outs krijgen. Bij twee time-outs krijgen de ouders of verzorgers daarvan bericht. Bij rood gedrag is dat al na één time-out.

In de groep staat per week één weekdoel centraal. Dit is een groepsdoel. Dit doel hangt zichtbaar in het lokaal. Het beschrijft oranje gedrag dat omgebogen moet worden, bijvoorbeeld “Je bent stil als juf instructie geeft”. Het doel is positief geformuleerd en krijgt speciale aandacht. Het doel kan herhaald worden al het niet behaald is aan het einde van de week.

Soms komt het ongewenst gedrag herhaaldelijk voor over meerdere dagen en buigt het niet om naar groen gewenst gedrag. Bij rood, grensoverschrijdend gedrag is de leerling vaker dan twee keer in een week opgehaald.

In deze gevallen volgt er een gesprek met ouders, interne begeleider/directie en de ambulant begeleider van Elan Onderwijsgroep. In dit gesprek stemmen ouders, school en ambulante begeleider gezamenlijk af wat er nodig is voor de leerling. Dit kan een aanmelding zijn bij het Multidisciplinair Overleg (MDO) van Elan Onderwijsgroep of een advies voor verwijzing naar de huisarts of een andere instantie.

In een dynamische groep waar veel oranje gedrag door verschillende leerlingen wordt gezien, kan een groepsobservatie door de ambulante begeleider of een extern traject aangewend worden om inzicht te krijgen in de patronen die negatief gedrag in stand houden. Na een analyse kiest de school een aanpak die bij deze groep past. Bij Interventies in de groepsdynamiek worden ook de ouders betrokken middels een ouderavond.

Ouders, verzorgers en andere stakeholders kunnen deze informatie vinden op onze website.

Stappenplan bij ongewenst en grensoverschrijdend gedrag

Hoofdstuk 2

Externe time-out, schorsing en verwijdering

Soms is het grensoverschrijdend gedrag zo ernstig dat de veiligheid van medeleerlingen of de leerkracht in geding komt en waarbij psychisch en lichamelijk letsel aan derden is toegebracht. In dit geval treedt het protocol schorsing en verwijdering in werking en worden er ordemaatregelen genomen:

- a. externe time-out
- b. schorsing
- c. verwijdering

Wet Primair onderwijs (WPO)

De WPO over schorsen:

Artikel 40c lid 1:

Het bevoegd gezag kan met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste één week schorsen.

Artikel 40c lid 2:

Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de ouders/verzorgers bekendgemaakt.

Artikel 40c lid 3:

Het bevoegd gezag stelt de Onderwijsinspectie van een schorsing voor een periode langer dan één dag schriftelijk en met opgave van redenen in kennis.

De WPO over verwijderen:

Artikel 40 lid 10 WPO:

Voordat wordt besloten tot verwijdering hoort het bevoegd gezag de betrokken groepsleerkracht. Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Onder andere school kan ook worden verstaan een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.

Artikel 63 lid 2 WPO:

Indien het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van artikel 40 weigert een leerling toe te laten dan wel een leerling verwijderd, deelt het de beslissing daartoe, schriftelijk en met redenen omkleed, mede door toezending of uitreiking aan de ouders/verzorgers. Daarbij wordt tevens de inhoud van het bepaalde in het derde lid, eerste volzin, vermeld. Voordat het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van dat artikellid beslist tot verwijdering van een leerling, hoort het de ouders/verzorgers van de leerling, onverminderd het bepaalde in dat artikellid. Het bevoegd gezag neemt de beslissing, bedoeld in de eerste volzin, zo spoedig mogelijk.

Artikel 63 lid 3 WPO:

Binnen 6 weken na de mededeling, bedoeld in het tweede lid, kunnen de ouders/verzorgers bij het bevoegd gezag schriftelijk hun bezwaren kenbaar maken tegen de beslissing. Het bevoegd gezag beslist binnen 4 weken na ontvangst van de bezwaren. Alvorens te beslissen hoort het bevoegd gezag de ouders/verzorgers.

Externe time-out

Voorafgaand aan een schorsing of verwijdering kan er een externe time-out worden ingezet. Een externe time-out is **geen** officieel instrument, maar kan bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school. Het is een ordemaatregel in het belang van de school. Bij een externe time-out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school ontzegd. Deze maatregel geldt voor de rest van de dag en kan maximaal met één dag worden verlengd. Ouders/verzorgers worden per direct op de hoogte gebracht van het incident en de maatregel en worden geacht hun kind op te halen. Van het incident, het gedrag en de gemaakte afspraken wordt een notitie gemaakt in het dossier van de leerling. **De externe time-out kan alleen worden toegepast na goedkeuring van de directie van de school.**

Schorsing

In geval het voorgevallen incident zeer ernstig is of bij een volgend ernstig incident kan worden overgegaan tot een formele schorsing.

Schorsing houdt in dat een leerling tijdelijk de toegang tot de school wordt ontzegd. Een schorsing duurt - volgens de regels van het artikel 40c van Wet primair onderwijs **maximaal 5 schooldagen**. De leerling moet daarna in beginsel weer toegelaten worden op school. De directie van de school gebruikt deze 5 dagen om een plan te maken over de terugkeer van de leerling op school. Voorafgaand aan de terugkeer volgt een gesprek tussen ouders en directie van de school, in dit gesprek worden de in het plan vastgelegde afspraken besproken. Daarnaast is er op de dag van terugkeer een herstelgesprek tussen leerkracht en leerling. Het doel van het gesprek is dat de leerling begint met een schone lei.

Procedure schorsing:

1. De bestuurder van Elan Onderwijsgroep is voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd.
2. De directie meldt de schorsing op dag twee in het internet schooldossier.
3. Gedurende de schorsing is de toegang tot de school ontzegd, voor zover dit mogelijk is, zijn er maatregelen getroffen waardoor het leerproces van de leerling gewaarborgd is. De school zorgt voor huiswerk en als er belangrijke toetsen worden afgenomen (zoals de eindtoets) komt de leerling op school om de toets te maken.
4. De directie van de school informeert de ouders schriftelijk over het besluit van de schorsing en nodigt de ouders uit voor een gesprek over de maatregel. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en onmogelijkheden van de opvang van de leerling op school aan de orde komen (zie bijlage 1: Voorbeeldbrief schorsing).
5. Van het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag tekenen de ouders voor gezien en dit komt in het dossier van de leerling.
6. Het verslag wordt ter kennisgeving gedeeld met:
 - het bevoegd gezag (de bestuurder van Elan Onderwijsgroep)
 - de Onderwijsinspectie

7. Ouders/ verzorgers kunnen bezwaar maken of een klacht indienen bij de bestuurder van Elan Onderwijsgroep. Ouders/verzorgers dienen binnen de termijn van 6 weken een bezwaarschrift in, de bestuurder reageert hier zo spoedig mogelijk op (binnen 4 weken).

Verwijdering

Bij het zich meermalen voordoen van een ernstig incident, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering (**in zeer uitzonderlijke gevallen**).

Definitieve verwijdering van een leerling is pas mogelijk nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorggedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Sinds 1 augustus 2014 geldt een **zorgplicht** voor de verwijderende school; er moet een nieuwe school voor de leerling gevonden zijn. Die andere school kan overigens ook een school of instelling voor speciaal onderwijs zijn.

Gronden voor verwijdering van een leerling:

1. De school kan niet voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling. De verwijdering is dan vooral onderwijskundig en/of organisatorisch ingegeven. De school heeft de grenzen aan de ondersteuningsbehoefte bereikt en is niet (meer) in staat om te voldoen aan de onderwijsbehoeften van de leerling. In het voorafgaande traject is de ambulant begeleider gedrag en het Multidisciplinair Overleg (MDO) van Elan Onderwijsgroep betrokken geweest. Het MDO is samen met de school (en bij voorkeur met de ouders(s)/ verzorger(s)) tot de conclusie gekomen dat regulier onderwijs niet aan de onderwijsbehoeften van de leerling kan voldoen. Er is een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aangevraagd door de school.
2. Verwijdering op basis van **ernstig** wangedrag van de leerling en/of ouder(s)/verzorger(s). Voorbeelden van wangedrag zijn: (herhaaldelijk) schoolverzuim, overtreding van schoolregels, agressief gedrag, bedreiging, vandalisme dan wel seksuele intimidatie, (herhaalde) intimidatie van leerkrachten. Of het bevoegd gezag tot verwijdering kan overgaan, hangt af van de omstandigheden. Er is geen algemene lijn. Het wangedrag moet in ieder geval **ernstig** zijn.

Procedureel is het volgende van groot belang:

- Er zijn gedragsregels over hoe het bevoegd gezag met wangedrag omgaat en wanneer de grens van verwijdering is bereikt (zie bijlage Protocol tegen agressie, geweld, discriminatie en ongewenst seksueel gedrag in het Veiligheidsplan).
- (Lichtere) maatregelen ter voorkoming van herhaling hebben gefaald (schorsing, gedragsafspraken).
- Leerling/ouder(s)/ verzorger(s) is/zijn gewaarschuwd dat bij eerstvolgende herhaling tot verwijdering wordt overgegaan.

Wanneer de leerling (of zijn ouders) ondanks eerdere gedragsafspraken en ondanks een laatste waarschuwing het gedrag niet verbetert, kan het bevoegd gezag, afhankelijk van de overige omstandigheden, tot verwijdering overgaan. Het gaat niet

alleen om een ernstig verstoorde relatie (waarvan het niet aannemelijk is dat herstel te verwachten is), maar de verstandhouding heeft ook een negatieve invloed op het ordelijk functioneren van de school. Het onderwijsproces heeft er onder te lijden (niet allen voor de leerling zelf, maar breder).

3. Verwijdering vanwege gedrag dat in strijd is met de grondslag van de school.

Een onafhankelijke geschillencommissie

Er is een onafhankelijke commissie ingericht waarbij iedere school op grond van de wet is aangesloten. Deze commissie heet de Geschillencommissie Passend Onderwijs en ressorteert onder de Stichting Onderwijsgeschillen (www.onderwijsgeschillen.nl). Deze commissie brengt op verzoek van ouders binnen 10 weken een oordeel uit over een beslissing tot verwijdering. Ook kan de commissie zich buigen over geschillen rond (de weigering van) toelating van leerlingen die extra ondersteuning behoeven en rond de vaststelling en bijstelling het ontwikkelingsperspectief van een leerling. Wanneer de ouder(s)/ verzorger(s) ook bij het schoolbestuur bezwaar hebben gemaakt tegen de verwijdering, dient het schoolbestuur het oordeel van de commissie af te wachten voordat er op het bezwaar besloten wordt. Het oordeel van de commissie is niet bindend. Het schoolbestuur geeft zowel aan de ouder(s)/verzorger(s) als aan de commissie aan wat het met het oordeel van de commissie doet. Als het bevoegd gezag van het oordeel afwijkt, wordt de reden van die afwijking in de beslissing vermeld. Eventueel kunnen ouders besluiten zich tot de rechter te wenden.

Procedure verwijdering:

1. Verwijdering van een leerling van de school is een beslissing van het schoolbestuur.
2. Voorafgaand aan het besluit tot verwijdering:
 - zijn in ieder geval de mening van de betrokken groepsleerkrachten en directeur van de school gevraagd;
 - is overlegd met de Onderwijsinspectie;
 - zijn de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) in de gelegenheid gesteld te reageren op het voornemen tot verwijdering en de redenen daarvoor;
 - is er een andere school bereid gevonden om de leerling toe te laten (onder een andere school kan ook worden verstaan een school voor speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal onderwijs).
3. De bestuurder van Elan Onderwijsgroep neemt een besluit en informeert de ouder(s)/verzorger(s) schriftelijk en aangetekend over:
 - de inhoud van het besluit;
 - de redenen van de verwijdering;
 - de mogelijkheid van bezwaar (binnen 6 weken);
 - de manier waarop dit bezwaar kenbaar gemaakt moet worden.
4. Als er bezwaar is gemaakt, moet er worden heroverwogen en dienen leerling en ouders/verzorgers te worden gehoord. In deze fase kan de leerling de toegang tot de school ontzegd worden. Het bevoegd gezag neemt binnen 4 weken na de ontvangst van het bezwaarschrift de uiteindelijke beslissing.
5. De Onderwijsinspectie dient op de hoogte te worden gebracht van het definitieve besluit (tot verwijdering).
6. De leerplichtambtenaar ontvangt een kopie van het definitieve besluit (tot verwijdering).

Als de leerplichtambtenaar constateert dat een leerling onrechtmatig is uitgeschreven, meldt hij dat binnen 2 werkdagen aan de Onderwijsinspectie. Een

kopie van de melding wordt aan het bevoegd gezag van de school gestuurd. In de leerplichtadministratie wordt dit aangetekend. De leerling wordt wel als 'uitgeschreven' in de administratie opgenomen.

Bijlage 1

Voorbeeldbrief schorsing (voor de directie van de school)

Geachte heer/mevrouw.....,

Hierbij delen wij u mede, dat wij uw zoon/dochter **naam** na goedkeuring van de bestuurder van Elan Onderwijsgroep dagen schorsen van school.

Uw kind wordt voor deze periode de toegang tot de school ontzegd.

De redenen die hieraan ten grondslag liggen zijn:

1. reden schorsing
2. voorgeschiedenis
3. reeds genomen stappen

Wij verwachten u op **datum en tijd** op school om met ons te praten over beschikbare oplossingen om mogelijke verwijdering in de toekomst te voorkomen.

Bij dit gesprek is/zijn aanwezig **namen en functie**.

Ouders/ verzorgers kunnen bezwaar maken of een klacht indienen bij de bestuurder van Elan Onderwijsgroep. Ouders/verzorgers dienen binnen de termijn van 6 weken een bezwaarschrift in, de bestuurder reageert hier zo spoedig mogelijk op (binnen 4 weken).

Dit bezwaarschrift kunt u schriftelijk indienen bij:
(naam en adres en contactpersoon bij het bestuur)

Hoogachtend,
Naam directeur school, directeur

Bijlage 2

Voorbeeldbrief voornemen tot verwijderen (voor de bestuurder)

Geachte heer/mevrouw.....,

Hierbij delen wij u mede, dat wij voornemens zijn uw zoon/dochter **naam** van school te verwijderen.

De redenen die hieraan ten grondslag liggen zijn:

1. reden verwijdering
 - a. De school kan niet langer voldoen aan de onderwijsbehoefte van de leerling.
 - b. Er is sprake van ernstig wangedrag van de leerling of de ouders/verzorgers.
 - c. Er is sprake van gedrag dat in strijd is met de grondslag van de school.
2. voorgeschiedenis
3. reeds genomen stappen

Wij willen u graag uitnodigen om op school te komen voor overleg over ons voornemen **naam** te verwijderen en nodigen u uit op **datum en tijd**.

In dat overleg zal worden ingegaan op de volgende onderwerpen:

- de aanleiding voor deze maatregel
- de overwegingen van de school (de redenen)
- uw opvattingen over de zaak
- de procedure
- vervolgafspraken

Bij dit gesprek is/ zijn aanwezig **namen en functie**.

Ouders/verzorgers kunnen binnen zes weken schriftelijk bezwaar maken bij het schoolbestuur tegen de schriftelijke mededeling van de school dat zij van plan is de leerling te verwijderen. Het schoolbestuur moet binnen vier weken beslissen op dat bezwaar. Als ouders naast het bezwaar ook een geschil hebben voorgelegd aan de Geschillencommissie passend onderwijs, neemt het schoolbestuur pas een beslissing op bezwaar nadat de Commissie een oordeel heeft uitgesproken.

Dit bezwaarschrift kunt u schriftelijk indienen bij:
(naam en adres en contactpersoon bij het bestuur)

Hoogachtend, **Naam**
bestuurder, bestuurder Elan
Onderwijsgroep

Bijlage 3

Voorbeeldbrief verwijderen (voor de bestuurder)

Geachte heer/mevrouw.....,

Op **datum** spraken wij met u over het voornemen van de school over te gaan tot verwijdering van **naam leerling**.

We hebben in dat overleg onze argumenten uitgewisseld. Door de school zijn de volgende overwegingen aangedragen:
(zie redenen in brief voornemen tot verwijderen)

Door u is het volgende aangegeven:
(argumenten ouders)

De school plaatst daar het volgende tegenover:
(motivering school = zorgvuldige afweging van alle belangen)

Op basis van de weging van de argumenten hebben wij de beslissing moeten nemen om **naam leerling** te verwijderen van **naam school**.

Wij nemen hierbij de volgende maatregelen:

- Met ingang van **datum** ontzeggen wij de toegang tot de school.
- Wij verzorgen een onderwijsaanbod totdat uw zoon/dochter op de andere school is ingeschreven.

Ouders/verzorgers kunnen binnen zes weken schriftelijk bezwaar maken bij het schoolbestuur tegen het verwijderingsbesluit. Het schoolbestuur moet binnen vier weken beslissen op dat bezwaar. Als ouders naast het bezwaar ook een geschil hebben voorgelegd aan de Geschillencommissie passend onderwijs, neemt het schoolbestuur pas een beslissing op bezwaar nadat de Commissie een oordeel heeft uitgesproken.

Dit bezwaarschrift kunt u schriftelijk indienen bij:
(naam en adres en contactpersoon bij het bestuur)

Hoogachtend, **Naam**
bestuurder, bestuurder Elan
Onderwijsgroep

Bijlage 4

Bronnen

- Veiligheidsplan Elan Onderwijsgroep (H6 blz. 18 t/m 22)
- Katern Toelating en verwijdering leerlingen (PO) VOS/ABB oktober 2019
- Handboek Leerplicht Onderwijs Fryslân SVW Passend Onderwijs Friesland nummer 21.01
- Stappenplan time-out + voorbeelden gedrag versie september 2021 (Judith Aldershof)
- Protocol schorsing en verwijdering van leerlingen AVS
- [Schorsen en verwijderen in het basisonderwijs | Schorsen en verwijderen | Inspectie van het onderwijs \(onderwijsinspectie.nl\)](#)
- [Mag een basisschool mijn kind schorsen of verwijderen? | Rijksoverheid.nl](#)

Bijlage 5

Gedragsprotocol, lesmateriaal

Groen-oranje-rood gedrag en stappenplan time-out bij grensoverschrijdend gedrag (=rood gedrag of herhaaldelijk oranje):

Algemeen:

Besprek met de groep de verschillende 'kleuren gedrag'. Schrijf deze op rode, oranje en groene vellen, hang dit zichtbaar in de klas en bespreek dit regelmatig. Dit blijft altijd dynamisch: goed om aan te vullen na gebeurtenissen, zowel + als -.

Vaak bespreken met de groep, als er escalaties hebben plaatsgevonden, maar ook als dingen goed gaan. In de groepen 1 t/m 3 worden deze gedragingen niet opgeschreven, maar deze worden aangegeven met picto's.

Groen gedrag:

gewenst gedrag (complimenteer, beloon) -> STIMULEREN

Oranje gedrag:

bozig, geëmotioneerd, kan doorslaan door rood of weer ombuigen naar groen (vaak interventie leerkracht nodig) -> OMGAAN

Rood gedrag:

grensoverschrijdend gedrag (spugen, gillen, gooien, slaan, schoppen, anderen pijn In doen) -> HANDELEN

Voor rood gedrag wordt niet gewaarschuwd. Consequentie: time-out en ouders informeren. In groep 7 en 8: nadenkkaart.

De kleuren gedrag lopen naast de groepsregels, deze zijn voor alle groepen hetzelfde), en hangen zichtbaar in het lokaal:

- Wees aardig voor elkaar
- Iets lenen? Eerst vragen
- Geef eens een complimentje
- Iedereen hoort erbij
- Iedereen is anders: respecteer elkaar
- Hou op = Stop!

Weekdoel (alle groepen)

Per week staat één weekdoel centraal en deze hangt zichtbaar in het lokaal. Je kiest uit gedrag dat beschreven staat bij oranje gedrag. Hierdoor kunnen we gericht gaan werken aan doelen en is het makkelijker zicht te houden op waar je aan werkt met je groep.

Probeer dit doel positief te formuleren. Bv: 'we praten op een respectvolle manier met elkaar' ipv 'je mag elkaar niet uitschelden'.

Dit doel wordt op maandag met de klas besproken. Bij het overtreden van deze regel krijg je gelijk een time-out. Je kunt langer dan 1 week aan een weekdoel werken als het doel niet in één week behaald kan worden.

Voor groep 1 t/m 3 staat er een picto centraal, deze wordt ook op een centrale plek in de klas groter opgehangen.

Wat te doen bij oranje gedrag:

Benoem het gewenste gedrag/de afspraak (je gaat nu...) en geef het kind schakeltijd. Benoem hierbij ook de kleuren van het gedrag. Gaat het oranje gedrag door, dan krijgt de leerling een time-out.

Na een waarschuwing kan de leerling uiteraard weer 'opnieuw' beginnen wanneer gewenst gedrag zichtbaar is, een waarschuwing blijft niet standaard 'staan' voor de rest van de dag.

Time-out:

Op onze school hanteren we duidelijke regels die ook aangeleerd worden en zichtbaar zijn in onze school.

Indien leerlingen zich niet aan deze afspraken houden, krijgen ze een time-out. Dit houdt in dat een leerling gedurende een korte tijd apart wordt gezet om na te denken en/of tot rust te komen na het voorval dat tot een time-out heeft geleid. Een time-out is geen doel maar een middel!

Het gedrag van de leerling wordt afgekeurd, niet de leerling zelf!

"X, jij bent een aardige jongen/aardig meisje, maar spugen/slaan/schoppen vinden we NIET goed."

De time-outs worden geregistreerd in weekplanning, tabblad/ kopje Incidentenregistratie Als school hanteren we een vaste werkwijze bij grensoverschrijdend gedrag. Na (extreem) rood gedrag volgt altijd een gesprek met ouders (en leerling) op school, liefst door de leerkracht en een tweede persoon (IB, directie) om aan te geven dat dit ernstig en ongewenst is. Dit hoeft niet lang te duren, maar vindt wel plaats (herstelgesprek, grenzen aangeven). Dit gesprek vindt plaats op het begin van de dag dat de leerling weer naar school mag komen.

Na een time-out:

Zodra de tijd om is, wordt er kort met de leerling gesproken. Er wordt niet meer te lang over de voorgeschiedenis gesproken. Als de leerling weer rustig is dan kan de leerling weer naar de groep komen. Mocht dit niet het geval zijn, dan wordt de time-out tijd verlengd met 5 minuten. Hierna is het voorval klaar, en krijgt de leerling weer een nieuwe start (0-punt).

Time-outplek (of afkoelplek):

- Veilig, liefst naast een muur, kast;
- Overzicht op de rest;
- Een vaste plek;
- Geen uitdagende prikkels;
- Geen materialen in de buurt
- Gebruik vast krukje
- Negeer aandacht trekken, negatief gedrag, geef geen aandacht.

Overzicht picto's voor groep 1, 2 en 3

In groep 1, 2 en 3 gebruiken we pictogrammen. Mocht je nog picto's missen, even op internet zoeken (bv. Google of www.sclera.be)

Smiley huilen	Smiley lachen	Lief zijn voor elkaar	Hand in hand lopen	Hulp vragen aan juf	Vinger opsteken	Op je stoel blijven zitten
Druk doen, niet in meegaan	Aandacht trekken op een positieve manier	Tot 10 bellen als je boos bent	Lief zijn voor elkaar	Luisteren naar juf	Stil zijn	Lezen in een boek
Houden aan gemaakte afspraken	Anderen laten meespelen	Op je beurt wachten	Luisteren naar elkaar	Netjes in de rij staan	In de kring blijven zitten	Troosten als iemand verdrietig is

Delen speelgoed	Leuk met elkaar omgaan	Eerst denken dan doen	Roepen, stop hou op!	Samen lachen	Speelgoed opruimen	Spelen aan tafel
-----------------	------------------------	-----------------------	----------------------	--------------	--------------------	------------------

Fluisteren, zachtjes praten	Geduld hebben	Op een rustige manier met elkaar praten	Samen leren	Samen spelen	Samen spelen aan tafel	Zelfvertrouwen hebben
uitschelden	schelden	Ongevraagd aan elkaars spullen zitten	Pet op in klas	Niet rennen	Niet rennen	stoeien

Niet slaan	Niet praten tijdens het werken	Niet schoppen	pesten	Gemeen doen	Geen spullen kapot maken	spugen
------------	--------------------------------	---------------	--------	-------------	--------------------------	--------

